

Álit

í

løgtingsmáli nr. 99/2018: Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um trygd á sjónum, løgtingslóg um starvsviðurskifti o.a. hjá sjófolki og løgtingslóg um manning av skipum
(Góðkenning av millumtjóðasáttmála ILO 188 – Work in Fishing Convention)

Landsstýrismaðurin í uttanríkis- og vinnumálum, hevur lagt málið fram tann 26. februar 2019, og eftir 1. viðgerð tann 6. mars 2019 er tað beint Vinnunevndini.

Nevndin hevur viðgjørt málið á fundi tann 12., 14. og 19. mars 2019.

Undir viðgerðini hevur nevndin havt fund við landsstýrismannin í uttanríkis- og vinnumálum umframt umboð fyri Føroya Fiskimannafelag og Føroya Reiðarafelag.

Undir viðgerðini hevur nevndin býtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (Jørgen Niclasen, Bjørn Kalsø, Jákup Mikkelsen og Jógvan Skorheim) hevur hesar viðmerkingar.

Tað er týðiligt, at sjálvt landsstýrið er sera ivandi, um hesin ILO-sáttmálin skal setast í gildi fyri Føroyar. Uppskotið var sent til hoyringar fyri einum ári síðan og hevur liðið í landsstýrinum síðan.

Nú uppskotið kemur fram, vil landsstýrið hava tað samtykt, men ætlar ikki at seta tað í gildið. Sera óvanligt stendur í uppskotinum, at landsstýrismaðurin ásetir í kunngerð, nær lógin skal koma í gildið.

Grundgevingin hjá landsstýrismanninum fyri at leggja uppskotið fyri Løgtingið er, at ES møguliga fer at seta sáttmálan í gildi, og tá kunnu føroysk fiskiskip fáa tað trupult í útlenskum havnum. Men tað er ikki greitt, um ES fer at seta sáttmálan í gildi.

Um sáttmálin verður settur í gildið fyri Føroyar, so skal okkara eftirlitsmyndugleiki eisini tryggja, at øll útlensk fiskiskip, sum koma í føroyska havn, halda sáttmálan. Undir viðgerðini í Vinnunevndini kom greitt fram, at tað er myndugleikin ikki til reiðar til, og vit vita heldur ikki, hvørjar avleiðingar hetta kann fáa fyri Føroyar.

Meirilutin heldur, at um hesin sáttmálin gerst neyðugur at seta í gildi fyri Føroyar, so skal uppskot leggjast fyri Løgtingið tá. Ímeðan eigur landsstýrið at kanna, um til ber at fáa undantøk frá nøkrum ásetingum í sáttmálanum, sum ikki samsvara við føroyska lóg.

Meirilutin tekur ikki undir við uppskotinum og mælir Løgtinginum frá at samtykkja tað.

Minnilutin (Björt Samuelson, Bjarni Hammer og Ingolf S. Olsen) halda, at við at samtykkja uppskotið, verða neyðugar lógarbroytingar gjørðar í lógtingslóg um trygd á sjónum, lógtingslóg um starvsviðurskifti o.a. hjá sjófólki og í lógtingslóg um manning av skipum, soleiðis, at Føroyar lúka treytirnar í ILO 188 sáttmálanum. Hetta er sáttmáli um starvsviðurskifti hjá sjófólki við fiskiskipum, samtyktur av International Labour Organisation (ILO), og sum kom í altjóða gildi tann 16. november 2017. Undirtøka fyri lógaruppskotinum inniber, at Løgtingið samstundis góðkennir ILO 188 sáttmálan.

Sáttmálin hevur til endamáls at áseta altjóða minstukrøv til starvsviðurskifti umborð á fiskiskipum. Við at staðfesta sáttmálan kunnu Føroyar vera við til at ganga á odda fyri at tryggja sjófólki við fiskiskipum nøktandi starvsviðurskifti, ikki bara føroyskum sjófólki, men eisini útlenskum sjófólki. Hetta grundað á, at Føroyar við hesum uppskotinum eisini kunnu seta krøv til útlensk fiskiskip, sum koma í føroyska havn, um, at ásetingarnar í sáttmálanum skulu haldast.

Krøv til starvsviðurskifti hjá sjófólki umborð á fiskiskipum eru longu ásett í føroyskari lóggávu, og tí eru viðurskiftini viðvíkjandi starvsviðurskiftunum hjá sjófólki umborð á føroyskum fiskiskipum longu í stóran mun í samsvari við ILO 188. Lógarbroytingarnar herða tó ávís krøv til føroysk fiskiskip, til dømis í mun til hvílitíð, og herd krøv til, at manning yngri enn 18 ár, ikki kanna arbeiða um náttina. Til ber tó at geva undantak, tá serstøða krevur tað.

Altjóða gildiskoma sáttmálans merkir, at hóast Føroyar enn ikki hava staðfest sáttmálan, so kunnu lond, sum hava staðfest sáttmálan, krevja, at føroysk fiskiskip lúka krøvini í ILO 188, tá ið tey koma í havn í viðkomandi landi. Fyri føroysk skip er serliga viðkomandi, at Noreg hevur staðfest sáttmálan, eins og ES-lond sambært ES-direktivi nr. 2017/159 (um at implementera ILO 188) hava freist til 16. november 2019 at seta innihaldið í direktivinum í gildi.

Landsstýrismaðurin fær heimild at seta lógina í gildi við kunngerð, og mælir minnilutin til, at sáttmálin verður settur í gildi, tá myndugleikarnir meta tað vera neyðugt.

Minnilutin mælir Løgtinginum til at samtykkja uppskotið.

Vinnunevndin, 29. apríl 2019

Björt Samuelson
formaður

Jørgen Niclasen
næstformaður

Bjarni Hammer

Ingolf S. Olsen

Bjørn Kalsø

Jákup Mikkelsen

Jógvan Skorheim